

İSTANBUL
KÜLTÜR
SANAT
VAKFI

48. İstanbul Müzik Festivali

WIENER AKADEMIE BEETHOVEN GALA

WIENER AKADEMIE

MARTIN HASELBÖCK şef conductor

THOMAS HAMPSON bariton baritone

BENJAMIN SCHMID keman violin

KATKILARIYLA
WITH THE CONTRIBUTION OF

**T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI**

*Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın desteği ile hazırlanan bu projenin içeriği hiçbir surette
Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın görüşlerini yansıtmamakta olup, içerik ile ilgili tek
sorumluluk İstanbul Kültür Sanat Vakfı'na aittir.*

İstanbul Kültür Sanat Vakfı,

bu konserin gerçekleştirilmesindeki değerli katkıları için

Yüksek Katkıda Bulunan Gösteri Sponsoru

Mercedes-Benz Türk AŞ / Mercedes-Benz Otomotiv Tic. ve Hiz. AŞ'ye

ve işbirliği için Salzkammergut Klasik Festivali ve Brucknerhaus Linz'e teşekkür eder.

Istanbul Foundation for Culture and Arts

would like to thank the Performance Sponsor with the Highest Contribution

Mercedes-Benz Türk AŞ / Mercedes-Benz Otomotiv Tic. ve Hiz. AŞ

for their support and Salzkammergut Klassik Festival and Brucknerhaus Linz

for their kind collaboration towards the realisation of this concert.

salzkammergut
KLASSIK FESTIVAL

WIENER AKADEMIE BEETHOVEN GALA

WIENER AKADEMIE

MARTIN HASELBÖCK şef conductor

THOMAS HAMPSON bariton baritone

BENJAMIN SCHMID keman violin

24.09.-24.10.2020

Brucknerhaus Linz

Ludwig van Beethoven

Coriolan Uvertürü, Op. 62

Coriolan Overture, Op. 62

Ludwig van Beethoven

“Prüfung des Küssens”, WoO 89

“Mit Mädeln sich vertragen”, WoO 90

Franz Schubert

“Du bist die Ruh”, D. 776

“Geheimes”, D. 719

“Ständchen”, D. 957 No. 4

“Erllkönig”, D. 328

Ludwig van Beethoven

Keman Konçertosu Re Majör, Op. 61

Violin Concerto in D Major, Op. 61

– *Allegro ma non troppo*

– *Larghetto*

– *Rondo. Allegro*

Arasız 80' sürer. Lasts 80' without interval.

BU KONSER İSTANBUL MÜZİK FESTİVALİ, SALZKAMMERGUT
KLASİK FESTİVALİ VE BRUCKNERHAUS LINZ İŞBİRLİĞİ İLE
GERÇEKLEŞTİRİLMEKTEDİR.

THIS CONCERT IS HELD IN COLLABORATION WITH ISTANBUL
MUSIC FESTIVAL, SALZKAMMERGUT KLASSIK FESTIVAL, AND
BRUCKNERHAUS LINZ.

MARTIN HASELBÖCK

■ Avusturyalı

orgcu ve şef

Martin Haselböck

aslına sadık

yorumlar alanında

günümüzün önde

gelen sanatçıları

arasında sayılıyor.

Viyana'da müzisyen bir

aileye doğan sanatçı, Viyana

ve Paris'te eğitim gördü. Çeşitli uluslararası yarışmaları

kazandıktan sonra, org solisti olarak erken yaşta ünlenerek

Claudio Abbado, Lorin Maazel, Wolfgang Sawallisch ve

Riccardo Muti gibi şeflerle konserler verdi.

Ernst Krenek, Alfred Schnittke, Cristobal Halffter ve Amy

Gilbert dahil önemli çağdaş besteciler Martin Haselböck için

eser yazdılar veya eserlerini ona ithaf ettiler. Solist olarak imza

attığı 50'den fazla albümü kapsayan diskografisi içinde Franz

Liszt'in org için tüm eserlerini kaydettiği seri, Alman Kayıt

Ödülü, Diapason d'Or ve Macar Liszt Ödülü gibi pek çok

saygın ödülün sahibi oldu. Uluslararası org yarışmalarında

sıklıkla jüri üyesi olan Martin Haselböck, ayrıca pek çok

konser orgunun kurulması ve restorasyonunda danışmanlık

hizmeti verdi. Bunlardan biri de Viyana Musikverein'in Altın

Salonu'nda Mart 2011'de açılan yeni orgun yapımıydı.

Martin Haselböck Viyana Saray Orgcusu olarak klasik kilise

müziği repertuarıyla yoğun ilişkisinden aldığı ilhamla

1985'te dönem çalgıları orkestrası Wiener Akademie'yi kurdu.

Haselböck yönetiminde Viyana Musikverein'da sezon boyunca

ve Raiding Liszt Festivali'nde düzenli konserler veren orkestra,

bugüne kadar dünyanın dört bir yanında konser salonlarında

ve opera temsillerinde konuk veya yerleşik sanatçı olarak

dinleyicilerle buluştu.

Martin Haselböck yönetiminde kaydettiği 60'ın üzerinde

albümde Bach'tan çağdaş bestecilere uzanan geniş bir

repertuar yorumlayan Wiener Akademie, en son Liszt'in

orkestra için tüm eserlerini dönem çalgılarıyla seslendirdiği

bir dizi albümü piyasaya çıkardı. *The Sound Weimar* serisi uluslararası müzik basınında övgülerle yer buldu ve Jun-Tokusen Ödülü ile iki yıl üst üste Franz Liszt Albüm Büyük Ödülü'nü kazandı.

Önde gelen uluslararası orkestralara davet edilen şef Martin Haselböck, Viyana Senfoni, Leipzig Gewandhaus Orkestrası, Deutsches Berlin Senfoni Orkestrası, Berlin Konzerthaus Orkestrası, Weimar Devlet Oda Orkestrası, Dresden Filarmoni, Milano Giuseppe Verdi Orkestrası, Lyon Ulusal Orkestrası, Flaman Kraliyet Filarmoni, Mariinsky Orkestrası ile İspanya, Macaristan, Çek Cumhuriyeti, Estonya, Slovakya ve Slovenya Ulusal Filarmoni Orkestraları dahil sayısız orkestra yönetti. Avrupa dışında ise Los Angeles Filarmoni, Philadelphia Orkestrası, Pittsburgh Senfoni, Washington Ulusal Filarmoni, San Francisco Senfoni, Detroit Senfoni, Toronto Senfoni, Vancouver Senfoni, Los Angeles Oda Orkestrası, Saint Paul Oda Orkestrası, Malezya Filarmoni ve Sidney Senfoni gibi orkestralara konuk oldu.

Martin Haselböck 2004 yılından bu yana Los Angeles Musica Angelica Barok Orkestrası'nın birinci şefliğini yapıyor ve orkestrayı Kaliforniya'daki ve yurtdışındaki konserlerinde yönetiyor.

Önce Michael Radulescu, ardından Anton Heiller ve Friedrich Cerha ile bestecilik çalışan Martin Haselböck, çeşitli dini müzik festivalleri için eserler besteledi ve Frederike Mayröcker ve Ernst Jandl'ın işbirliğiyle sözlü oda müziği eserleri yazdı.

Yakın zamanda basılmış org müziği edisyonları arasında önemli bir yere sahip Universal Organ Edition'ın 1978-2000 yılları arasında baş editörlüğünü üstlenen Martin Haselböck, 85 eserin yayımlanmasına nezaret etti. Bunların arasında Franz Liszt ve W.A. Mozart'ın org için tüm eserlerinin ilk edisyonları ve *Viyana Saray Orgcularının Org Müzikleri* başlıklı kapsamlı antoloji yer alıyor. Ayrıca, 1998'te basılan *Franz Liszt ve Org* başlıklı kitabın yazarı.

■ The Austrian organist and conductor Martin Haselböck is regarded as one of today's most important artists working in the world of historical performance. Born into a musical Viennese family, he pursued studies in Vienna and Paris.

After winning several international competitions, he gained an early reputation as an organ soloist, working with conductors such as Claudio Abbado, Lorin Maazel, Wolfgang Sawallisch, Riccardo Muti, and many others.

Several leading contemporary composers such as Ernst Krenek, Alfred Schnittke, Cristobal Halffter, and Amy Gilbert have written works for Martin Haselböck or have dedicated compositions to him. His solo discography of over 50 recordings includes his acclaimed set of the complete works for organ by Franz Liszt, which has received many awards including the German Record Award (Deutscher Schallplattenpreis), Diapason d'Or, and the Hungarian Liszt Prize. Martin Haselböck regularly sits as a jury member for major international organ competitions. He also has frequently been a consultant on numerous concert organ installations and restorations, including the construction of the new organ in the Golden Hall of the Vienna Musikverein, inaugurated in March 2011.

Martin Haselböck's intensive involvement in the classical church music repertoire in his role as Vienna Court Organist has inspired him to establish the period-instrument orchestra Wiener Akademie in 1985. In addition to giving a yearly concert series in the Vienna Musikverein and in the Liszt Festival Raiding, he and his period-instrument orchestra appear regularly as guests and artists-in-residence in concert halls and opera productions around the world.

Over 60 recordings of repertoire from Bach to contemporary composers have been released by the Wiener Akademie under his direction, most recently a set of Liszt's complete works for orchestra performed on period instruments. *The Sound of Weimar* series has received the highest praise from the international music press. It has been awarded several prizes including the Jun-Tokusen Award and, two years in succession, the International Franz Liszt Grand Prix du Disque.

Martin Haselböck is in demand as a guest conductor of leading international orchestras, appearing with the Vienna Symphony, Leipzig Gewandhaus Orchestra, Deutsche Symphony Orchestra Berlin, Berlin Konzerthaus Orchestra, Weimar Staatskapelle, Dresden Philharmonic, Giuseppe

Verdi Orchestra Milan, the National Philharmonic Orchestras of Spain, Hungary, Czech Republic, Estonia, Slovakia, and Slovenia, National Orchestra of Lyon, Royal Philharmonic Orchestra of Flanders, Mariinsky Orchestra, and many others. His engagements outside Europe include conducting appearances with the Los Angeles Philharmonic, Philadelphia Orchestra, Pittsburgh Symphony Orchestra, Washington National Philharmonic, San Francisco Symphony, Detroit Symphony Orchestra, Toronto and Vancouver Symphonies, Los Angeles Chamber Orchestra, and Saint Paul Chamber Orchestra as well as the Malaysian Philharmonic Orchestra and the Sydney Symphony Orchestra.

Since 2004, Martin Haselböck has been the Chief Conductor of the Musica Angelica Baroque Orchestra Los Angeles, with whom he appears regularly in California and abroad.

Martin Haselböck first studied composition with Michael Radulescu and later with Anton Heiller and Friedrich Cerha. He has composed numerous works for sacred music festivals, and chamber and text-based works in collaboration with Frederike Mayröcker and Ernst Jandl.

Martin Haselböck was chief editor of the Universal Organ Edition from 1978 to 2000. The series, which he supervised together with Thomas Dajiel Schlee, produced 85 titles and has become one of the most important editions of printed organ music in recent times. Haselböck's contributions include the first editions of the complete works for organ by Franz Liszt and W.A. Mozart, and the large-scale anthology *Organ Music of the Viennese Court Organists*. He also authored the book *Franz Liszt and the Organ*, which was published in 1998.

THOMAS HAMPSON

■ Amerika'nın en önemli baritonu Thomas Hampson, büyüleyici sanatı ve kültürel önderliği nedeniyle pek çok uluslararası onur ve ödüle layık görüldü. Zamanımızın en saygın ve yenilikçi müzisyenlerinden biri kabul edilen Hampson, dünyanın belli başlı tüm operalarında 80'den fazla rol söyledi; sayısı 170'i geçen albümleriyle birçok Grammy ödülü ve adaylığının yanı sıra Edison ve Grand Prix du Disque gibi ödüllerin sahibi oldu.

Thomas Hampson,
2019/20 sezonunda
Viyana Devlet
Operası'na
dönerek Verdi'nin
La Traviata'sında
kendisiyle
özdeşleşmiş Giorgio
Germont rolünü
üstlendi; yeniden
buluştuğu La Scala Tiyatrosu
izleyicilerinin karşısına Strauss'un

Mısırlı Helen operasındaki Altair rolüyle ilk kez çıktı. Sezon boyunca pek çok farklı role bürünen Hampson'un Zürih Operası'nda Jan Vermeer'i canlandıracağı Stefan Wirth'in *İnci Kúpeli Kız* operasının dünya prömiyeri ise pandemi nedeniyle ertelendi.

Thomas Hampson geçtiğimiz sezon ilki gerçekleştirilen Tsinandali Festivali'ne, piyanist Jan Lisiecki ve Verbier Festival Oda Orkestrası eşliğindeki iki ayrı konserle konuk oldu. Wiener Akademie ile Linz Brucknerhaus ve Viyana Musikverein'de Schubert liedler seslendirdi. Uzun süredir işbirliği yaptığı Wolfram Rieger ile Wigmore Hall'da bir resital ve ustalık sınıfı gerçekleştirdi. Amsterdam Sinfonietta ile çıktığı turnede Beethoven'ın *Uzaktaki Sevdiğime* isimli eserini seslendiren Hampson ayrıca Muskat Kraliyet Operası'ndaki konserinde yükselen yıldız Angel Blue ile bir araya geldi.

Thomas Hampson, bas-bariton Luca Pisaroni ile hayata geçirdiği "No Tenors Allowed" programını Provo, Utah ve Buenos Aires'te seslendirdi. Berlin'deki Barenboim-Said Akademisi'nin Schubert Haftası'nın sanat küratörlüğüne dönüşü, Pierre Boulez Salonu'nda Wolfram Rieger eşliğinde verdiği Schubert'in *Kış Yolculuğu* konseriyle başladı.

Amerika'nın kültürel tarihini klasik şarkılar, hikâyeler ve kişisel anekdotlarla aktardığı "Song of America: Beyond Liberty" projesini de Tucson, Seattle ve Napa Vadisi Festivalleri'nde sürdürdü.

Thomas Hampson 2018/19 sezonunda Toronto'da Kanada Operası için Rufus Wainwright'ın *Hadrian*'ı ile Texas'ta

Houston Büyük Operası için Tarik O'Regan'ın *The Phoenix*'inin dünya prömiyerlerini gerçekleştirdi. 2018 sonbaharında, Philippe Jordan yönetimindeki Viyana Senfoni ile I. Dünya Savaşı'nın bitişinin 100. yılı anısına Britten'in *Savaş Requiem*'ni seslendiren sanatçı, düzenli konuk olduğu İsrail Filarmoni Orkestrası ile de bu kez Vasily Petrenko yönetiminde verdiği konserde Hugo Wolf ve Aaron Copland'ın eserlerini yorumladı. Şikago Senfoni Orkestrası, Mariss Jansons yönetiminde Bavyera Radyo Senfoni Orkestrası ve Vladimir Jurowski yönetiminde Berlin Radyo Senfoni Orkestrası ile konserler veren sanatçı, Andris Nelsons yönetimindeki Leipzig Gewandhaus Orkestrası ile Japonya turnesinde Mahler Şarkıları seslendirdi. Gala konserlerinde Angela Gheorgiu, Nadine Sierra ve Kristine Opolais gibi ünlü meslektaşlarıyla buluşan Hampson, Kirill Petrenko yönetiminde Bavyera Devlet Operası'nın açık hava galası, "Oper für Alle"ye de tekrar konuk oldu. Hampson, Heidelberg Üniversitesi Felsefe Fakültesi'nden onursal doktora sahip, Londra Kraliyet Müzik Akademisi'nin de onursal üyesi. Çeşitli onursal doktoralarına ilaveten Viyana Devlet Operası'nın Kammersänger unvanı ile Fransa Cumhuriyeti'nin Commandeur de l'Ordre des Arts et des Lettres nişanı sahibi. 2017'de piyanist Wolfram Rieger ile birlikte Hugo Wolf Madalyası'na layık görülen sanatçı, Heidelberg Lied Akademisi'nin kurucularından. 2003'te kurduğu Hampsong Vakfı vasıtasıyla kültürlerarası diyalog ve anlayışa katkıda bulunuyor. Düzenli gerçekleştirdiği uluslararası ustalık sınıfları Medici TV, Manhattan Müzik Okulu ve Hampsong Vakfı'nın çevrimiçi kanalında yayımlanıyor.

■ Thomas Hampson, America's foremost baritone, has received numerous international honours and awards for his captivating artistry and cultural leadership. Long recognized as one of the most respected and innovative musicians of our time, his operatic repertoire is over 80 roles sung in all the major theatres of the world and his discography comprises more than 170 albums, which include multiple nominations and winners of the Grammy Award, Edison Award, and the Grand Prix du Disque.

Highlights of Thomas Hampson's 2019/20 season included his return to the Vienna State Opera in his signature role of Giorgio Germont in Verdi's *La Traviata*, and his return to Teatro alla Scala for a role debut as Altair in Strauss' *Die ägyptische Helena*. At Zürich Opera House, he was to create the role of Jan Vermeer in the world premiere of Stefan Wirth's *Girl with a Pearl Earring*, which is now postponed due to the pandemic. Notable engagements on the concert stage this season included performances at the newly founded Tsinandali Festival with pianist Jan Lisiecki and the Verbier Festival Chamber Orchestra. He returned to Brucknerhaus Linz and Vienna Musikverein singing Schubert Lieder with the Wiener Akademie. With his long term duo partner Wolfram Rieger, he returned to Wigmore Hall for a recital and masterclass. Furthermore, he toured Beethoven's *An die ferne Geliebte* with the Amsterdam Sinfonietta, and rising star soprano Angel Blue joined him in concert at Royal Opera House Muscat. Hampson also took his 'No Tenors Allowed' programme to Provo, Utah, and to the Teatro Colón in Buenos Aires with bass-baritone Luca Pisaroni. Schubert's *Winterreise* with Wolfram Rieger in the Pierre Boulez Saal began his return as artistic curator for the Schubert Week at the Barenboim-Said Academy in Berlin. The 'Song of America: Beyond Liberty' project, in which Hampson celebrates America's cultural history through classic song, stories, personal anecdotes and historical monologues, continued this season with performances in Tucson and Seattle and the Napa Valley Festival.

The 2018/19 season saw Hampson creating two world premiere operas for the Canadian Opera Company in Toronto and the Houston Grand Opera in Texas: *Hadrian* by Rufus Wainwright and *The Phoenix* by Tarik O'Regan respectively. The fall of 2018 included performances of Britten's *War Requiem* with the Vienna Symphony under Philippe Jordan, in commemoration of the 100th anniversary of the end of World War I, and his regular visit with the Israel Philharmonic Orchestra this time with conductor Vasily Petrenko, with works by Hugo Wolf and Aaron Copland. Hampson returned to the Chicago Symphony Orchestra, to the Bavarian Radio Symphony Orchestra in Munich under the baton of Mariss

Jansons, as well as to the Berlin Radio Symphony Orchestra with Vladimir Jurowski. With the Leipzig Gewandhaus Orchestra and Andris Nelsons, he performed Mahler Songs on tour in Japan. Hampson's gala performance schedule included illustrious colleagues Angela Gheorgiu, Nadine Sierra, and Kristine Opolais. With Golda Schultz, he also once again starred in the Bavarian State Opera's summer open-air gala "Oper für Alle" under the baton of Kirill Petrenko. Hampson is an honorary professor on the Faculty of Philosophy of the University of Heidelberg and an honorary member of London's Royal Academy of Music. In addition to several Honorary Doctorates, he carries the titles of Kammersänger of the Vienna State Opera and Commandeur de l'Ordre des Arts et des Lettres of the Republic of France. In 2017, he received the Hugo Wolf Medal, together with his long-time musical collaborator, pianist Wolfram Rieger. Hampson is the co-founder and artistic director of the Lied Academy Heidelberg, and in 2003 he founded the Hampsong Foundation, through which he employs the art of song to promote intercultural dialogue and understanding. His recurring international masterclass schedule is a continuing online resource of Medici TV, the Manhattan School of Music, and The Hampsong Foundation livestream channel.

BENJAMIN SCHMID

■ Benjamin Schmid Viyana'da doğdu ve Salzburg'da büyüdü. Çeşitli yarışmalardan ödüllerle dönen Schmid, 1992'de Londra'daki Carl Flesch Yarışması'nda birinciliğin yanı sıra Mozart, Beethoven ve Dinleyici Ödüllerini kazandı. O günden bu yana dünyanın belli başlı sahnelerinde Viyana Filarmoni, Londra Philharmonia Orkestrası, St. Petersburg Filarmoni ve Amsterdam Concertgebouw gibi orkestralar eşliğinde ve Christoph von Dohnanyi, David Zinman, Seiji Ozawa ve Valery Gergiev gibi şefler yönetiminde konserler verdi. Benjamin Schmid'in Valery Gergiev yönetimindeki Viyana Filarmoni Orkestrası eşliğinde seslendirdiği Paganini/Kreisler Keman Konçertosu, televizyondan tüm dünyaya yayımlandı ve CD ve DVD'si Deutsche Grammophon etiketiyle piyasaya çıktı.

Benjamin Schmid, kaydettiği 50'den fazla CD ile klasik ve caz kategorilerinde birden çok Alman Kayıt Ödülü, ECHO Klassik Ödülü, *Gramophone* Editörün Seçimi ve *Strad* Seçimi dahil, çeşitli ödüllerin sahibidir. Her yıl dünya genelinde yaklaşık 80 konser veren sanatçı, aynı zamanda Salzburg Mozarteum'da profesör olarak görev yapmakta ve İsviçre'nin Berne kentinde ustalık sınıfları düzenliyor. Salzburg Şehri Sanat ve Kültür Ödülü ile onurlandırılan Schmid, konserlerinde kendisine Avusturya Ulusal Bankası tarafından hibe edilen "ex Viotti 1718" Stradivarius keman ile çalışıyor.

Günümüz kemancıları arasında

çok yönlülüđüyle öne çıkan

Benjamin Schmid,

solistlik nitelikleriyle

Hartmann, Gulda,

Korngold, Muthspiel,

Syzmanowski,

Lutoslawski ve

Reger'in keman

konçertolarını da

kapsayan son derece

geniş repertuvarını

ve caz doğaçlamasındaki

fevkalade yeteneđini birleřtiriyor.

Sanatçı hakkında televizyonlarda yayımlanmış çeşitli filmler,

olağanüstü kemancılığını belgeliyor. Jena-Michel Molkhov'un

2014'te yayımlanan *Great Violinists of the 20th Century*

(20. Yüzyılın Büyük Kemancıları) kitabında ismi en önemli

kemancılardan biri olarak geçiyor.

Benjamin Schmid piyanist eşi Ariane Haering ve dört çocuğuyla Salzburg'da yaşıyor.

■ Benjamin Schmid was born in Vienna and grew up in Salzburg. Among other competitions, he won the Carl Flesch Competition in London in 1992, where he was also awarded the Mozart, Beethoven, and the Audience Prizes. Since then, he has performed on the world's major stages with renowned orchestras such as the Vienna Philharmonic, Philharmonia Orchestra London, St. Petersburg Philharmonic, and Concertgebouw

Amsterdam under such conductors as Christoph von Dohnanyi, David Zinman, Seiji Ozawa, and Valery Gergiev.

Benjamin Schmid's performance with the Vienna Philharmonic Orchestra under Valery Gergiev of the violin concerto by Paganini/Kreisler was broadcast worldwide on TV and released on CD and DVD on Deutsche Grammophon. Benjamin Schmid has recorded about 50 CDs, which have received various awards such as the German Record Prize (several times for Classic and Jazz), ECHO Klassik Award, Gramophone Editor's Choice, and the Strad Selection. He performs in about 80 concerts a year worldwide, is a professor of violin at the Mozarteum in Salzburg, and gives masterclasses in Berne, Switzerland. He was awarded the International Prize for Art and Culture of the City of Salzburg and performs on one of the most beautiful Stradivari violins, the ex Viotti 1718, which is placed at his disposal by the Austrian National Bank.

As one of the most versatile of today's violinists, Benjamin Schmid combines his qualities as a soloist, the extraordinary broad range of his repertoire (in addition to the usual works, he also plays the violin concertos by Hartmann, Gulda, Korngold, Muthspiel, Szymanowski, Lutoslawski, and Reger) with his remarkable skill in jazz improvisation. Several films and concert films have been made about Benjamin Schmid, which document his exceptional status as a violinist; they have been screened on television throughout the world. Benjamin Schmid is portrayed as one of the most important violinists in the book *Great Violinists of the 20th Century* by Jean-Michel Molkhou (Edition Buchet-Chastel, 2014).

Benjamin Schmid lives in Salzburg, Austria, with his wife, the pianist Ariane Haering and their four children.

WIENER AKADEMIE

■ Wiener Akademie 1985'te, halen orkestranın sanat yönetmenliğini yürüten Martin Haselböck tarafından kuruldu. Canlı yorumları ve virtüözlüğüyle, tüm dünyadaki dönem çalgıları orkestraları içinde en önemlilerinden biri olarak uluslararası üne kavuştu. Aslına uygun icra üzerine derin uzmanlığı, tarihi konser programları ve formatları hazırlamadaki

1. Keman 1st Violin

ILIA KOROL

MARKUS HOFFMANN

LÁSZLÓ PAULIK

ALIONA PIATROUSKAYA

IRMA NISKANEN

KATARZYNA BRZOZA

2. Keman 2nd Violin

ANNA-MARIA SMERD

ELISABETH WIESBAUER

DIANA KIENDL-SAMAROVSKI

CHRISTIANE BRUCKMANN-HILL

THOMAS TRESK

IRIS KRALL-RADULIAN

Viyola Viola

ÉVA POSVANE CZ

MARTA POTULSKA

DANIELA BRAUN

GEZA STULLER

Viyolonsel Cello

BALÁZS MÁTÉ

PAVEL SERBIN

JÖRG ULRICH KRAH

Kontrbas Double Bass

WALTER BACHKÖNIG

JAN KRIGOVSKY

Flüt I-II Flute I-II

CHARLES BRINK

ROBERT PINKL

Obua Oboe

EMMA BLACK

SEBASTIAN FRESE

Klarnet Clarinet

REINHOLD BRUNNER

RONALD SEBESTA

Fagot Bassoon

KATALIN SEBELLA

EDURNE SANTOS ARRASTUA

Korno Horn

HERMANN EBNER

PÉTER HARSÁNYI

Trompet Trumpet

FRUZSINA HARA

RAPHAEL POUGET

Timpani

JOHANNES TREMEL

Piyano Piano

ZITA NAURATYVILL

yaratıcı ve özgün yaklaşımı, orkestrayı dünya çapında rağbet gören bir topluluk yaptı.

Wiener Akademie'nin dönem çalgılarıyla seslendirdiği Barok'tan Romantik döneme uzanan repertuvarında sadece başyapıtlar değil, yeniden keşfedilmiş nadir eserler ve müzik hazineleri de bulunuyor. Uluslararası turnelerinin ve yaklaşık 30 yıldır Viyana Musikverein'de verdiği konserlerin yanı sıra orkestra özellikle, kendi özgün konser formatı RESOUND serisine odaklanıyor. Bir ilki gerçekleştiren bu seri müzikseverlere, eserleri prömiyerlerinin yapıldığı muhteşem tiyatro ve konser salonlarında ve bestelendikleri dönemin çalgılarıyla dinleme tecrübesini sunuyor. Orkestra, yüzyıllar boyunca gelişmiş bir müzik kültürü üzerine bilgisini turnelerinde de dünyanın dört bir yanına taşıyor. Orkestranın odaklandığı bir diğer alan ise müzik ile tiyatronun işbirliği. Martin Haselböck, Amerikalı oyuncu John Malkovich ve Avusturyalı yönetmen Michael Sturminger ile *The Internal Comedy* ve *The Giacomo Variations* isimli müzik tiyatrolarını gerçekleştirdi. Yönetmen Frank Hoffmann ve multimedya sanatçısı Virgil Widrich ile de *Black Cat* isimli tiyatro eserini hayata geçirdi. Bu yapımlar bugüne kadar Londra, Paris, Hamburg, Budapeşte, Prag, Varşova, Moskova, İstanbul, Tel Aviv, Buenos Aires, Toronto, Şikago, New York ve Rio de Janeiro'nun da aralarında bulunduğu yaklaşık 100 şehirde toplamda 180'den fazla kez sahnelendi.

Wiener Akademie, Kissing Yaz Festivali, St. Prex Klasik Festivali, Budapeşte Bahar Festivali, Grafenegg Festivali, Augsburg Mozart Festivali, Prag Bahar Festivali, Schleswig-Holstein Festivali, Viyana Festivali, Halle Handel Festivali, Rheingau Müzik Festivali, Raiding Liszt Festivali ile Bonn, Varşova ve Krakow Beethoven Festivalleri dahil pek çok uluslararası festivale konuk oldu. Uluslararası konser serilerine düzenli olarak davet edilen orkestra, Münih, Frankfurt, New York, Şikago, Pekin, Seul, Barselona, Madrid, Amsterdam, Lüksemburg, Osaka, Tokyo, Tel Aviv, Buenos Aires, São Paulo, Santiago ve Bogota gibi şehirlerde, dünyanın önde gelen konser salonlarında sahneye çıktı.

Kuruluşundan bu yana opera alanında standartları yükselten Wiener Akademie, Salzburg Hamsin Festivali, Viyana Festivali ve Viyana Konzerthaus'un yanı sıra çeşitli turnelerde Handel'in *Acis ve Galatea* ile *Radamisto* operaları, Beethoven'ın *Fidelio*'su,

Humperdinck'in *Hansel ve Gratel*'i, Mozart'ın *Scipio'nun Rüyası* ve *Çoban Kral* operaları, Gassmann'ın *Kontes*'i, Benda'nın *Il buon marito*'su, Haydn'ın *Die Feuersbrunst*'u ve Weber'in *İyi Avcı*'sı gibi operaların temsillerini gerçekleştirdi.

Wiener Akademie 100'ün üzerinde kayıttan oluşan son derece geniş bir diskografiye sahip. Franz Liszt'in tamamı ilk kez bir set hâlinde dönem çalgılarıyla kaydedilen tüm orkestra eserleri 2018'de yayımlandı. Dokuz albümlük bu serinin çeşitli albümleri, Pizzicato Ödülü, Jun-Tokusen Ödülü ve iki yıl üst üste Uluslararası Franz Liszt Albüm Büyük Ödülü dahil birçok ödül kazandı. Orkestranın, Ludwig van Beethoven'ın tüm senfonileri ve piyano konçertolarını RESOUND serisi kapsamında dönem çalgılarıyla kaydettiği proje, bestecinin 250. doğum yılı olan 2020'de tamamlanıyor. Bu kayıtlar *RESOUND BEETHOVEN* adı altında Outhere Music/Alpha Classics etiketiyle piyasaya çıkıyor.

Müziklerini Wiener Akademie ve Martin Haselböck'ün seslendirdiği, John Malkovich'in başrolünde olduğu *The Giacomo Variations* 2013 yazında filme alındı. Filmde Jonas Kaufmann, Miah Persson, Florian Boesch, Anna Prohaska, Veronica Ferres, Fanny Ardant gibi ünlü sanatçılar rol aldı.

■ Wiener Akademie was founded in 1985 by its artistic director Martin Haselböck. It has gained international reputation as one of the most important period-instrument orchestras in the world through its lively interpretations and virtuosity. Profound expertise in the innovative and original preparation of historical concert programmes and formats has given the orchestra the status of a globally sought-after ensemble. Performing on period instruments a repertoire that ranges from the Baroque to the Romantic eras, attention is given not only to the great masterpieces but also to rediscovered rarities and musical treasures. Alongside international touring and nearly three decades of concerts in Vienna's Musikverein, the orchestra's main focus is, above all, on its own concert format RESOUND. This series, for the first time, brings back the experience of hearing musical works performed in the magnificent theatres and concert halls of their premieres, and on the instruments of the time. On its many tours, the

orchestra transports the knowledge about an evolved musical culture, acquired over centuries, throughout the world.

A further focus of the orchestra is on the world of multimedia music-theatre. With the American actor John Malkovich and Austrian director Michael Sturminger, Martin Haselböck has developed the music dramas *The Internal Comedy* and *The Giacomo Variations*; and with director Frank Hoffmann and multimedia artist Virgil Widrich, staged the theatre piece *Black Cat*. To date, these productions have received over 180 performances combined, in nearly 100 cities including London, Paris, Hamburg, Budapest, Prague, Warsaw, Moscow, Istanbul, Tel Aviv, Buenos Aires, Toronto, Chicago, New York, and Rio de Janeiro.

Wiener Akademie is invited regularly to international festivals and concert series throughout the world. Guest performances have included appearances at the Kissinger Sommer, St. Prex Classics Festival, Budapest Spring Festival, Grafenegg Festival, Mozartfest Augsburg, Prague Spring Festival, Schleswig-Holstein Festival, Vienna Festival, Halle Handel Festival, Rheingau Music Festival, Liszt Festival Raiding, and the Beethoven Festivals of Bonn, Warsaw, and Krakow, among many others. Invitations to the most important concert halls of Europe and the rest of the world have taken the orchestra to many cities including Munich, Frankfurt, New York, Chicago, Beijing, Seoul, Barcelona, Madrid, Amsterdam, Luxembourg, Osaka, Tokyo, Tel Aviv, Buenos Aires, São Paulo, Santiago, and Bogota.

From its earliest days, Wiener Akademie has set new standards in the field of opera, with performances in the Salzburg Whitsun Festival, Vienna Festival, Vienna Konzerthaus, and numerous tours of staged productions of operas such as Handel's *Acis and Galatea* and *Radamisto*, Beethoven's *Fidelio*, Humperdinck's *Hänsel & Gretel*, Mozart's *Il Sogno di Scipione* and *Il re pastore*, Gassmann's *La Contessina*, Benda's *Il buon marito*, Haydn's *Die Feuersbrunst*, and Weber's *der Freischütz*. Wiener Akademie boasts an extraordinarily large discography of over 100 recordings. *The Sound of Weimar*, the first complete set of the orchestral works of Franz Liszt performed on period instruments, was released in 2018. Several of the individual

recordings in this nine-volume set have received awards including the Pizzicato Prize, Jun-Tokusen Award and, two years in succession, the International Franz Liszt Grand Prix du Disque. As part of the RESOUND series, the on-going project to record the complete symphonies and piano concertos by Ludwig van Beethoven on period instruments comes to its culmination in 2020, the 250th anniversary of the composer's birth. The recordings are being released under the title *RESOUND BEETHOVEN* on Outhere Music / Alpha Classics. *The Giacomo Variations*, starring John Malkovich and featuring Wiener Akademie and Martin Haselböck, was filmed in the summer of 2013. Joining the orchestra was a stellar cast of actors and singers including Jonas Kaufmann, Miah Persson, Florian Boesch, Anna Prohaska, Veronica Ferres, Fanny Ardant, and others.

PROGRAM NOTLARI

Ludwig van Beethoven

Coriolan Uvertürü, Op. 62

Beethoven 1807 yılında artık ünlü bir bestecidir: Üç yıl önce *Eroica Senfonisi*'ni, iki yıl önce *Fidelio* operasını, bir yıl önce Keman Konçertosu ile *Appassionata* Piyano Sonatı'nı yazmıştır. O yıl önce baharda 4. Senfoni'sini tamamlar; yüzyılın başında ilk belirtileri başlayan sağırılığı henüz onu fazla rahatsız etmemektedir. Onun Avusturya imparatorluk sarayı kâtibi Heinrich Josef von Collin'in *Coriolanus* adlı dramına ilgi duyması da eserdeki karakterlerin çatışması nedeniyle olmuştur. Bu eseri önce opera şeklinde bestelemeyi düşünmüşse de metin onu tatmin etmediğinden eserin temsili için bir uvertür yazmıştır. Ancak bu uvertür de eser çok ender temsil edildiği için sonradan bir konser uvertürü olarak tanınmıştır. Zaten Beethoven'ın tüm uvertürleri gibi, bu isme uygun bir "ön müzik" olmaktan çok, belirgin bir karakter uvertürü niteliğini taşımaktadır. Bu dramın kahramanı Gaius Marcius Coriolanus – ya da kısaca Coriolan – MÖ 500 yıllarında yaşamış olan Romalı bir soyludur. Coriolanus adı da ona, İtalya yarımadasında Antium (bugünkü Anzio) civarında yaşayan Volscileri kovarak onların Corioli

kentini ele geçirmesinden sonra verilmiştir. Komutan Coriolan halk tribünlerini kaldırmak isteyince yargılanıp sürgüne gönderilir; o da düşman tarafına, Volscilere geçer. Kral Attius Tullius'un onu general tayin etmesiyle birçok kenti ele geçirerek MÖ 489'da Roma surlarına dayanır ve kamp kurar. Romalılar panik içinde ona elçiler yollar; ülkenin en saygın kişilerini, din adamlarını gönderir ama Coriolan kararından dönmez. O anda Roma'nın soylu analarının başında bulunan Veturia, Coriolan'ın annesi, eşi ve iki çocuğunu da alarak kampa gider; şiddetli ağlayışlar, sıcak yalvarışlarla onu vazgeçmeye ikna eder. Coriolan ordusuyla Volsci'ye döner ve orada sürgünde ölür. Bir başka öyküye göre de döndüğünde Volsciler tarafından öldürülür. Erken Roma efsanelerinin en güzellerinden biri olan bu konuyu 2000 yıl önce, Yunan yazar, uzun yıllar Roma'da yaşayan Plutarkhos (50-125), daha önce de Yunan asıllı en eski Latin şairi Livius Andronicus (MÖ 3. yüzyıl) işlemiş, 17. yüzyılda da ünlü İngiliz yazar Shakespeare bir oyununda kullanmıştı. Beethoven, yakın tanıdığı Collin'in bu tek perdelik oyunu için 1807 baharında bestelediği eserini yine Collin'e ithaf etmiş ve Op. 62 olarak numaralanan uvertür, aynı yılın Aralık ayında Viyana'da ilk kez çalınmıştı. Shakespeare'in öldürdüğü, Collin'in intihar ettirdiği Coriolan, Beethoven'da gururu ve öfkesiyle vicdanının çatışan kahraman bir komutan olarak yansır. Bir senfonik şiir anlatımındaki Coriolan Uvertürü, 4/4'lük ölçüde, çabuk ve parlak (*Allegro con brio*) tempoda, bestecinin trajik tonalitesi karanlık Do minörde, buruk havada, ancak kararlı şekilde başlar. Yaylıların eşsesli girişi orkestranın sert akorlarıyla kesilir; iki kez tekrarı izleyen iki akordan sonra ilk tema duyulur: Hafifçe, sekizlik notalarla beliren sert motif Coriolan'ın kahramanlığını, onun dinmek bilmeyen ihtirasını vurgular. Keman ve viyolaların sunduğu tema kısa bir gelişimden sonra yerini ikinci temaya bırakır. Bu güzel ve sakin tema, iki kadının Coriolan'da uyandırdığı samimi vatan sevgisi, soylu insanlık ve vicdan duygularını ışıklı majör tonda yansıtır. Uvertür bu iki temanın, bu iki duygunun çatışması olarak sürer. Sonradan kemanların füg olarak başlattıkları bir üçüncü motif, viyola ve viyolonsellerde arpejlerle işlenir. Gelişim ise tutkulu ve dramatik bir kodaya ulaşınca Coriolan'ın ölümü tanımlanır. Bu trajik son, girişteki temanın

parçaları şeklinde duyulur. Coriolan'ın gururlu teması bas yaylılarda ölümün mantığını yansıtmaktadır. Ses azalırken üç yumuşak nota, *piano* (hafif) olarak yaşamına son veren kahramanın sönen nabız vuruşlarını sembolize eder.

— İRKİN AKTÜZE

Ludwig van Beethoven

“Prüfung des Küssens”, WoO 89

Beethoven'ın bas erkek sesi ve orkestra için bestelediği konser ayaası “Prüfung des Küssens” (Öpücük Sınavı) İtalyan komik operası stilindedir. Beethoven'ın büyük ihtimalle şancı Joseph Lux için bestelediği aya, ilk kez ölümünden sonra, 1888'de basılmıştır. Yazarı bilinmeyen sözlerde, bir anne oğluna öpüşmenin günah olduğunu öğretmeye çalışır, fakat Doris adında bir kızla öpüşen ve bundan memnun olan oğlu pek ikna olmaz.

Bir flüt, iki obua, iki korno ve yaylıların kullanıldığı orkestrasyon, şeffaftır ve kadanslar gibi belirli anlar dışında şan partisiyle bire bir örtüşmez. Fa Majör tonunda ve *Allegro con moto* parçada, üç tempo değişikliği ve 4/4'lükten 2/2'lik ölçüye geçiş gibi çok miktarda çeşitlilik mevcuttur. Açılıştaki “Meine weise Mutter spricht” (Benim bilge annem diyor ki) dizesinin müziği ileride “Meine Küsse stehl' ich nicht” (ben öpücüklerimi çalmıyorum) dizesinde geri gelir. *Allegretto* bölmesinde, Beethoven Sol minör ve Re minör tonlara kısaca geçiş yapar gibi olsa da iki tonda da kalmaz.

Ludwig van Beethoven

“Mit Mädeln sich vertragen”, WoO 90

Beethoven'ın bas erkek sesi ve orkestra için bestelediği “Mit Mädeln sich vertragen” (Kızlarla Anlaşıyoruz) İtalyan komik operası stilindedir. Beethoven, WoO 89 gibi bu ayaayı da büyük ihtimalle şancı Joseph Lux için bestelemiştir. Goethe'nin *Claudine von Villa Bella*'sından alınmış olan sözleri, erkeklerin bir kadın uğruna birbirleriyle kavga edebilmesini anlatır. İki obua, iki korno ve yaylıların kullanıldığı orkestrasyon sade olmakla birlikte armonik açıdan oldukça maceracı ve

ilginçtir. Re Majör tonda ve 6/8'lik ölçüdeki arya, ABABA formundadır. Beethoven, halk şarkısı tarzında, ilk kıtanın metni ve müziğini, ilkinde dominanta giderek ve ikincisinde toniğe dönerken tahta üflemelileri de ekleyerek tekrar eder. Sözlerin bir kılıç düellosunun seslerini yansıttığı B teması, Re Majör'ün dominantı olan La Majör tonalitesine odaklanırken tahta üflemeliler şancının feveranlarını yankılar. A teması baştaki formda geri geldikten sonra B, bu kez Sol Majör'de ve hem ezginin hem metnin sunumunda değişiklikle belirir. Son dönüşünde A teması da değişikliğe uğrar ve iki temanın metinlerini birleştiren bir koda ile sonlanır.

Franz Schubert

“Du bist die Ruh”, D. 776

600'den fazla lied yazan Avusturyalı besteci Franz Schubert, bunlarda her türlü formu denemiş, geliştirmiş ve zirvesine ulaştırmıştır. Lied sanatının en büyük ustası sayılan Schubert, müzikli arkadaş toplantılarında, kendi eserlerini yorumladığı Schubertiade'lerde bunları başarıyla dinletmesine karşın hiç de kolay yayımlatamamış, dolayısıyla hiç para kazanamamıştır. 14 yaşında yazmaya başlamasına, 17 yaşında “Gretchen am Spinnrade” (Gretchen Çıkık Başında) ile ilk şaheserini bestelemiş olmasına ve liedler birbiri arkasına yaratılmasına karşın, kimse bunları yayımlamaya yanaşmamıştır.

Arkadaşlarının çabaları, bunları kendilerinin bastırmaya uğraşmaları da sonuçsuz kalmıştır. Bu arada liedlerin değerini sezen yayıncı Diabelli, Schubert'e 800 gulden vererek onun Op. 1'den Op. 12'ye kadar tüm liedlerini yayımlama hakkını almış ve bunların yalnızca birinden, “Der Wanderer”den 2700 guldenlik bir servet kazanmıştır.

Friedrich Rückert'in (1788-1866) sözleri üzerine 1823'te yazılan “Sen Huzursun” başlıklı aşk şarkısı, şairin diğer beş şiiri ile birlikte aynı zamanda bestelenmiştir. 3/8'lik ölçüde, Mi bemol Majör tonda, ağır (*Langsam*) tempoda “Sen huzursun, zarif barışsın” sözleriyle başlayan şarkıda şair, aşkının yanına dönmesini, kapıyı arkasından yavaşça kapamasını ister; gözleri onun parlaklığıyla aydınlanacaktır.

Franz Schubert

“Geheimes”, D. 719

1821 yılının Mart ayında Goethe'nin *Batı-Doğu Divanı*'ndan bir şiir üzerine bestelenen La bemol Majör tonda ve 2/4'lük ölçüde, biraz hızlıca ve yumuşak (*Etwas geschwind, zart*) söylenmesi gereken bu lied, bestecinin yakın arkadaşı şair Franz von Schober'e ithaf edilmiştir.

— İRKİN AKTÜZE

Franz Schubert

“Ständchen”, D. 957 No. 4

Franz Schubert, yaşamının son yılı olan 1828'in Ağustos ayında iki şairin, Ludwig Rellstab (1799-1860) ve Heinrich Heine'nin (1797-1856) 13 şiirini bir dizi olarak besteledi. Bunlara *Schwanengesang* (*Kuş Şarkısı*) adı bestecinin ölümünden altı ay sonra diziyi yayımlayan Tobias Haslinger tarafından verildi ve liedler “Bir soylu kudretin (Schubert'in), bir ağaç gibi, son kez çiçek veriş” olarak tanımlandı.

Schubert, serenat anlamına gelen “Ständchen” adı altında dört lied yazmıştır: bunların en tanınanı, *Kuş Şarkısı* dizisinin dördüncüsü olan ve “Leise flehen meine Lieder” sözleriyle başlayan lieddir. “Ständchen” aynı zamanda müzik eleştirmeni de olan Prusya ordusu subayı Ludwig Rellstab'ın (1799-1860) “Şarkılarım yavaşça yalvarıyor, gecenin içinden sana, sessiz koruluktan aşağıya, sevgili bana gel!” sözleriyle sevgilisini çağıran, ona aşkını duyurarak kendisini mutlu etmesini isteyen aşkın sözlerini içeren şiiri üzerine bestelenmiş; zarif, orta hızda (*Mässig*), 3/4'lük ölçüde ve Re minör tonda bir serenattır.

— İRKİN AKTÜZE

Franz Schubert

“Erlekönig”, D. 328

Kelime anlamı, cinlerin ve hava perilerinin kralı olan ve Danimarka dilinden Almancaya geçen “Erlekönig”, Schubert'in en ünlü liedlerinden biridir. “Herr Olaf” adlı Danimarka baladından esinlenen Goethe'nin, bir olay üzerine bu şiiri

yazdığı anlatılır: Goethe bir akşam evinin önünden, çılgın gibi bir atlının geçtiğini görür ve ertesi sabah onun, hasta oğlunu doktora ulaştırmaya çalışan bir köylü olduğunu öğrenir. 1815'te bestelenen bu lied Schubert'in Op. 1 olarak 1821'de, arkadaşlarının yardımıyla basılan ilk eseridir. Lied çabuk (*Schnell*) tempoda, Sol minör tonda ve 4/4'lük ölçüdedir. Önce, o rüzgârlı gecede, babanın oğlunu güvenli ve sıcak tutarak atla gidişi canlandırılır. Babayla oğlun konuşmaları yansıtılır. Çocuk, Erlikönig'in – ölümün – kendisini beklediğini anlamıştır. Babanın tüm uğraşları boşunadır; avluya ulaştığında, kollarındaki oğlu artık cansızdır. Aynı şiiiri Carl Loewe de 1818'de bestelemiştir.

— İRKİN AKTÜZE

Ludwig van Beethoven

Keman Konçertosu Re Majör, Op. 61

- *Allegro ma non troppo*
- *Larghetto*
- *Rondo. Allegro*

36 yaşındaki Ludwig van Beethoven, 1806 yılında bestelediği tek keman konçertosunu kemancı Franz Clement (1780-1842) için yazmasına karşın, gençlik arkadaşı Stephan von Breuning'e ithaf etmiştir. Beethoven daha önce Op. 40 ve Op. 50 olarak numaralanan, keman ve orkestra için *Romans* adıyla iki eser bestelemiştir. Kendisi için oldukça verimli bir yıl olan 1806'da Op. 59 Yaylı Çalgılar Dörtlüleri'ni, 4. Senfoni'siyle 4. Piyano Konçertosu'nu yazan Beethoven, keman konçertosunun solo partisi için pratik yönden Franz Clement'ten yararlanmıştır.

Ancak eserin ilk yorumu hiç de kolay olmamıştı: Viyana'da 1806 Noel gecesinden bir gün önce, 23 Aralık'ta gerçekleşen ilk seslendirilişte, partisyonun önemli bölümü henüz hazır değildi. Theater an der Wien Orkestrası'nın başkemancısı ve yöneticisi, harika çocuk olarak ün kazanan ve konserin odak noktası olan 26 yaşındaki Clement, partisinin çoğunu ilk görüşte çalmak zorunda kalıyordu. Ayrıca Mehul'ün uvertürü, Mozart ve Cherubini'nin bazı eserlerinin de yer aldığı konser, solistin Fantezi'si ile bitiyordu. Beethoven'ın konçertosu

bölümler halinde seslendirilmiş, arada Clement bazı virtüöz soloları, tek tel üzerinde çaldığı kendi sonatını da yorumlamış, hatta bunu kemanı ters tutarak yapmıştı. Bu gösteriler daha sonradan alayla anımsanmasına karşın dinleyiciler solisti çok beğenmiş, konçerto da kabullenilmişti. Ancak basın daha katıydı: *Wiener Theaterzeitung*, eserin özgünlüğü ve güzellikler içeren birçok pasajı nedeniyle alkışlandığını, ama orkestranın kopmalar gösterdiğini, konçertodaki ilintisiz tekrarların, üst üste yığılmış fikirlerin yorucu olduğunu belirtmişti. Ciddi bir eleştirmen de “Beethoven’ın ne yazık ki 1. ya da 2. Senfonileri gibi eserleri artık insanlığa hediye etmediği”nden yakınıyordu. Beethoven arkadaşı Bayan von Breuning için konçertonun bir piyano düzenlemesini de yapmış ve her iki versiyon 1809’da yayımlanmıştı.

Konçerto ancak bestecinin ölümünden 17 yıl sonra konser salonlarında yaygınlaşabilmiştir: 1844’te, 12 yaşındaki Joseph Joachim, Mendelssohn’un yönetimindeki Londra Filarmoni Derneği Orkestrası eşliğinde (daha önce 14 yaşındaki Henri Vieuxtemps ve daha sonra da 11 yaşındaki Yehudi Menuhin’in yaptıkları gibi) konçertoyu seslendirmiş, daha sık çalınması için büyük çaba göstermiştir. Eseri “ruhsal bir Everest”e benzeten ünlü şef Fritz Busch 1927’de, kısa pantolonlu harika çocuk Menuhin’e “kimse çocuk sinema yıldızı Jackie Coogan’ın Hamlet’i oynamasına izin vermiyor” diye söylenmiş, ancak provadan sonra olumlu yanıtı vermiştir.

Keman konçertoları arasında, gerçekten de zirvede duran eser, bir bütün halinde dinlendiği zaman içtenlikli keman-orkestra diyalogu sezilebilen, gösterişe ve solistik virtüözlüğe önem vermeyen, tekniğin üzerindeki anlamlı güzelliğiyle Beethoven’ın tek lirik konçertosudur. Aynı yıl yazılan 4. Piyano Konçertosu’ndaki solistle orkestra arasındaki savaşım yerine bu eserde karşılıklı konuşma yeğlenmiş; solistten formu, özü ve ruhsal yapıyı kavraması istenmiştir. Ancak, son bölümü parlak bir yorum gerektiren konçertonun yapısıyla ünlü solistler de ilgilenmiş, Joseph Joachim ve Franz Kreisler gibi kemancılar, hatta günümüz bestecilerinden Alfred Schnittke, eser için kadans bestelemiştir.

4/4’lük ölçüde, çok hafif timpani vuruşlarıyla, o kadar çabuk olmayan (*Allegro ma non troppo*) tempoda başlayan 1. Bölüm,

uzun bir orkestra girişini içerir. Baştaki dört darbenin ilginç bir de öyküsü vardır: Beethoven, sağırlığının arttığı günlerde bir şey duyar gibi olur. Kuşkuyla pencereye doğru gittiğinde, komşu kapının vurulduğunu görür ve işitme duyusunu hâlâ yitirmediğine sevinerek bu vuruşları konçertoda değerlendirir. Beşincisi tahta üflemeli çalgıların girişiyle altta kalan bu vuruşlar sanki eserin nabızı gibidir. Birbirine yakın altı yan temanın duyurulduğu orkestral *ritornello*, barışçı bir hava oluşturur. Her iki ana temayı da önce üflemeli çalgılar duyurur. Özellikle, ilahi benzeri diyatonik melodi bölümün sonuna da egemen olur. Solist ise yumuşak bir kadans ile girer ve timpanilerin nabız atışıyla izlenir. Solo keman uzun bir yay çekişiyle duygulu şarkısını sunar. Konçertonun yarı uzunluğunu aşan birinci bölümde, ikinci orkestra *tutti*'si daha güçlüdür. Özellikle ikinci temanın değerlendirildiği son bölme, kemanın zirveye özgürce yükselişine de sahne olur. Genellikle Kreisler'in kadansının çalındığı bölmeden sonra kısa bir koda ile ilk bölüm biter. Sol Majör tonda ve 4/4'lük ölçüdeki 2. Bölüm kısa, zarif ve romantik bir romanstır. Pek ağırdan biraz daha hızlıca (*Larghetto*) tempoda lirik yoğunluk daha da artar; sanki finale bir giriş hazırlanmaktadır. Ana tema sürdünli yaylı çalgılarca çok hafif sunulur; sonra korno, klarnet ve fagota ulaşır. Keman bu diyaloga katılır ve ezgiyi süsler. Tema sonra, önce yaylılar tarafından daha güçlü tekrarlanır; buna üflemeli çalgılar cevap verir ve ikinci bir temanın keman tarafından şarkı söyler gibi sunulmasına olanak sağlar. Kemanın kısa bir kadansı ile, ara verilmeden finale geçilir.

6/8'lik ölçüde, Re Majör tonda ve çabuk (*Allegro*) tempodaki 3. Bölüm canlı ve neşeli bir av borusu çağrısını andıran *Rondo*'dur. Temayı bu kez önce keman sunar. Ritmik rondo, kemana her türlü virtüözlük olanağını sağlar ve zaman zaman minör tonda eğlenceli biçimde kesilmesine karşın, neşesini sürdürür, yine kemanla son akorlara ulaşır.

— İRKİN AKTÜZE

*İstanbul Kültür Sanat Vakfı,
48. İstanbul Müzik Festivali'nin
gerçekleřtirilmesine büyük katkı saėlayan
sponsor ve destekçilerine
teşekkür eder.*

*Istanbul Foundation for Culture and Arts
would like to thank its sponsors and supporters,
whose contributions have made the
48th Istanbul Music Festival possible.*

İKSİ
KURUCU SPONSOR
FOUNDING SPONSOR

THE MARMARA
GROUP

ANAT SANAT SANAT **SANAT**
AN **BORUSAN** BO
ANAT **SANAT** SAN
SAN PRODUCTIONS

GÖSTERİ SPONSORLARI
PERFORMANCE SPONSORS

ORGANİK GROUP

BERRİN ERENGÜL

ELVAN TUĞSUZ GÜVEN

EVA BARLAS

ışıklar holding a.ş.

EĞİTİM DESTEK FONU SPONSORU
EDUCATION SUPPORT FUND SPONSOR

İSTANBUL MÜZİK FESTİVALİ
2019-2022
AÇILIŞ KONSERİ ORKESTRASI
TEKFEN FİLARMONİ ORKESTRASI
ISTANBUL MUSIC FESTIVAL
2019-2022
OPENING CONCERT ORCHESTRA
TEKFEN PHILHARMONIC ORCHESTRA

TEKFEN VAKFI

DEĞERLİ İŞBİRLİĞİ İÇİN
TEŞEKKÜR EDERİZ
ACKNOWLEDGING
THE KIND COLLABORATION OF

Hollanda Kraliyeti

FONDS
PODIUM
KUNSTEN
PERFORMING
ARTS FUND NL

Consulate General of Sweden
Istanbul

MİMAR SİNAN
GÜZEL SANATLAR
ÜNİVERSİTESİ

SAINT ESPRIT
KATEDRALİ

İKSV ALT KAT DESTEKÇİSİ
İKSV ALT KAT SUPPORTER

BASIN SPONSORLARI
PRESS SPONSORS

BirGün

Cumhuriyet

DAILY SABAH

Hürriyet

Milliyet
BAKIRIYEN GÜVEN

POSTA
YATIRIMCI VE İŞLETMENLERİ

SABAH

TELEVİZYON SPONSORLARI
TV SPONSORS

Bloomberg

**HABER
TÜRK**

NTV

DERGİ SPONSORLARI
MAGAZINE SPONSORS

ANDANTE
Türkiye'nin Müzik Kültürü Dergisi

bone

İSTANBUL
THE
GUIDE

CELEBRITY
LIFE

OT

POPULAR
SCIENCE
TÜRKİYE

SOCRATES

Time Out
İstanbul

RADYO SPONSORLARI
RADIO SPONSORS

-“Açık Radyo.”
94.9

ANATOLIAN
ANBÖRİ BORUSAN
ANATOLIAN KLASİK
ANATOLIAN

JOY FM

karnaval.com

NTV
radyo

voyage
radyovoyage.com

İKSV
SİGORTA SPONSORU
INSURANCE SPONSOR

DİJİTAL İÇERİK GÜVENLİĞİ
DIGITAL CONTENT SECURITY

İKSV
SERVİS SPONSORLARI
SERVICE SPONSORS

Sağlık
Healthcare

Kurumsal Eğitim
Corporate Education

Stratejik Araştırma
Strategic Research

CRM Yazılım
CRM Software Development

Mobil Uygulama Yazılım
Mobile App Development

Dijital Reklam ve SEO Danışmanlığı
Digital Advertising And SEO Consultancy

İş Sağlığı ve Güvenliği Danışmanlığı
Occupational Safety and Health Consultancy

FESTİVALİN
TANITIM ÇALIŞMALARINDAKİ
DESTEKLERİ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİZ.
WE ACKNOWLEDGE THEIR KIND
SUPPORT TOWARDS THE PROMOTION
OF THE FESTIVAL.

muzik.iksv.org
online.iksv.org/muzik

 istanbulmuzikfestivali

 muzikfestivali

 istanbulmuzikfestivali

İKSV Mobil

İKSV Kitaplık

#istanbulmuzikfestivali
#iksvseveseve

İstanbul Müzik Festivali, İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) tarafından düzenleniyor.
Istanbul Music Festival is organised by Istanbul Foundation for Culture and Arts (İKSV).

Programda değişiklik hakkı saklıdır.
Programme subject to change.

İstanbul Kültür Sanat Vakfı
Istanbul Foundation for Culture and Arts
Nejat Eczaacıbaşı Binası
Sadi Konuralp Caddesi No: 5
Şişhane 34433 İstanbul
T (212) 334 07 00
F (212) 334 07 02
E music.fest@iksv.org
muzik.iksv.org